

Äldrenämnden

Internbudget för äldrenämnden år 2019

Förslag till beslut

1. Äldrenämnden fastställer förslag till internbudget med nämndindikatorer och internkontrollplan för 2019
2. Äldrenämnden ger äldreheten i uppdrag att senast till tertialbokslut 1 återkomma med en åtgärdsplan avseende ekonomin för myndighet och huvudmannaskap och vilka konsekvenser den medför.
3. Äldrenämnden ger äldreheten i uppdrag att återkomma med en plan för en öppen mötesplats på Sicklaön.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade den 19 november 2018 om nämndens budgetramar fokusområden och resultatindikatorer. Äldrenämndens budgetram fastställdes till 796,5 miljoner kronor. Ärendet innehåller också information om kommunfullmäktiges beslut om checker och indikatorer. I förslaget till internbudget ingår förslag om indikatorer för nämnden utöver de som kommunfullmäktige har beslutat om och förslag till internkontrollplan för 2019.

Ärendet

Budgetramar

Kommunfullmäktige beslutade den 19 november 2018 om nämndens budgetramar fokusområden och resultatindikatorer. Äldrenämndens budgetram fastställdes till 796,5 miljoner kronor. Checken för särskilt boende höjs med 1,0 procent och för hemtjänst, ledsagning och avlösning med i genomsnitt 3,3 procent. Checken för ledsagning och avlösning inom kundvalet hemtjänst höjs så att den blir densamma som för hemtjänst. Konstruktionen för checken för dagverksamhet förändras för att höja kvaliteten och höjs med motsvarande 14 %. I förslaget till internbudget ingår förslag om indikatorer för nämnden utöver de som kommunfullmäktige har beslutat om och förslag till internkontrollplan för 2019.

Tabell: Driftbudget, tusentals kronor

Verksamhet	Bokslut 2017	Budget 2018	Prognos 2018 T2	Förändring jmf med budget		Budget 2019	Skillnad budget 2018 och 2019	
				Volym	Satsning		ökr	%
Hemtjänst - check	-167 509	-187 498	-173 790	10 988	-6 125	-182 635	4 863	-2,6
Trygghetslarm - ej check	-8 167	-8 748	-8 748	-534	0	-9 282	-534	6,1
Dagverksamhet äldre - check	-5 865	-6 875	-4 950	1 425	-830	-6 280	595	-8,7
Ledsagning - check	-1 058	-1 479	-1 085	519	-245	-1 205	274	-18,5
Avlösning - check	-1 132	-1 479	-1 458	462	-305	-1 322	157	-10,6
Korttidsvård - ej check	-32232	-19410	-25600	0	0	-19 410	0	0,0
Verksamhet med beslut enl								
LSS - check	-8572	-15607	-11955	0	0	-15 607	0	0,0
Särskilt boende - check	-402604	-435147	-416237	10 739	-4 300	-428 708	6 439	-1,5
Särskilt boende - avtal	-40414	-44304	-42294	236	0	-44 068	236	-0,5
Övrig verksamhet	-34989	-40149	-36350	-119	0	-40 268	-119	0,3
Myndighet & Huvudmänna	-46640	-44 958	-46 369	-770	-367	-46 095	-1 137	2,5
Nämnd och nämndstöd	-1180	-1 605	-1 430	0	0	-1 605	0	0,0
Summa	-750 362	-807 258	-770 266	22 946	-12 172	-796 484	10 774	-1,3

Övrig verksamhet

I tabellen driftbudget ovan, finns en rad för övriga verksamheter. Jämfört med ramärendet och nämndens yttrande har budgetramen minskats med 2,5 miljoner kronor.

Kommunfullmäktige beviljade inte nämndens förslag om utökad budget för utökning av mötesplatser och träffpunkter i Nacka. Budgetramen föreslås fördelas på verksamheter enligt tabellen nedan.

Tabell: Fördelning av tilldelad budget för övriga verksamheter, tusentals kronor

Verks	Verksamhet text	Budget 2018	Budget 2019	Förändring
26220	Hälsofrämjande	-3 679	-3 470	209
51040	Anhörigstöd	0	-3 286	-3 286
51060	Öppen verksamhet äldre, hälsofrämjande	-1 260	-1 610	-350
51110	Gemensamt äldre ordinärt boende	-1 843	-1 843	0
51113	Matdistribution äldre ordinärt boende	-50	-50	0
51117	Hemtjänst natt	-11 065	-11 688	-623
51119	Omvårdnadsbidrag äldre ordinärt boende	-4 600	-1 802	2 798
51121	Färdigbehandlade Äldre ordinärt boende	-495	-495	0
51122	Bostadsanpassning Äldre ordinärt boende	-4 195	-2 595	1 600
51124	Kontaktperson SoL	0	-50	-50
51127	Organisationsstöd Äldre (föreningsbidrag)	-754	-754	0
51128	Boendestöd SoL äldre ordinärt boende	-600	-750	-150
53110	Färdtjänst/Riksfärdtjänst äldre	-250	-250	0
53210	Turb. resor, Äldre	-4 340	-4 705	-365
84086	Gemensam IT-system	-7 018	-6 920	98
	Övriga verksamheter	-40 149	-40 268	-119

Under 2018 budgeterades anhörigstödet på samma verksamhet som omvårdnadsbidraget (verksamhet 51119), det har nu separerats så att anhörigstödet budgeteras på verksamhet 51040 anhörigstöd.

För 2018 kommer utfallet för raden övriga verksamheter enligt prognosen att innebära ett budgetöverskott som framförallt beror på ej utnyttjad budget för öppen verksamhet, bostadsanpassning och medicinskt färdigbehandlade. Budgeten för hälsofrämjande verksamheter återfinns på inom verksamheterna 26220 hälsofrämjande och 5160 Öppen verksamhet äldre i tabellen ovan. Beslutet om nämndens budget för budgetramen övrig verksamhet medger inte den större satsning på mötesplatser och träffpunkter som fanns med i nämndens yttrande för mål och budget 2019-2021. Förslaget är i stället att prioritera om mellan de hälsofrämjande aktiviteterna och hur kompensationen för prisökning fördelas och på så sätt kunna öka budgeten för mötesplatser och träffpunkter. Inriktning blir enligt äldre enhetens förslag att behålla Lusthuset i en något mer begränsad omfattning som en träffpunkt och att kunna starta en mötesplats på Sicklaön.

Äldre enhetens förslag grundar sig på rapporten om mötesplatser för äldre (ÄLN 2015/12). Det finns i dagsläget ingen öppen mötesplats. På Sicklaön finns lika många seniorer 80 år och äldre som i samtliga andra kommundelar. Syftet är att möta behovet av hälsofrämjande aktiviteter hos seniorerna som är socialt isolerade och/eller är funktionshindrade men inte har stora omvårdnadsbehov. Den öppna mötesplatsen drivs i samarbete mellan seniorer själva, föreningar och stödjande personal. Personalen ska möjliggöra för seniorer som är socialt isolerade och/eller har ett funktionshinder att delta. Personal, föreningar och de besökande seniorerna arrangerar aktiviteter på mötesplatsen.

Tabell: Specifikation av budgetram övrig verksamhet, tusentals kronor

Total övrig verksamhet budget 2018	-40 149
Summa KF-beslut om ökad ram	-119
varav	
Prisökning	-526
Kapitaltjänst	98
Volym turbundna resor	-365
Volym omvårdnadsbidrag	-402
Volym natthemtjänst	-324
Minskning bostadsanpassningsbidrag	1600
Ökning kontaktperson	-50
Ökning boendestöd	-150
Minskning hälsofrämjande	303
Ökning hälsofrämjande öppen verksamhet	-303
Summa budgetram 2019	-40 268

Under 2019 fortsätter arbetet med omställningen till den nya lagen om utskrivningsklara, den så kallade LUSEN, som innebär att antalet fristdagar (betalningsfria dagar) för medicinskt färdigbehandlade äldre inom sjukvården minskas från fem vardagar till tre kalenderdagar. Under 2018 fakturerar inte landstinget kommunerna när de överskrider de fem dagarna men tidigare så har det kostat runt en halv miljon kronor per år. Enligt de beräkningsunderlag som har hämtats ur planeringsverktyget Web Care så finns det en risk för att kostnaden kommer att landa på över fem miljoner kronor per år. Det beror inte bara på minskningen av antal fristdagar utan också på att antalet dagar för medicinskt färdigbehandlade i Web Care är fler än de som kommunen faktiskt har blivit fakturerade för. Dygnskostnaden per dygn är enligt socialstyrelsens rekommendation avsevärt högre än den som gällde före lagens ikraftträdande.

Myndighet och huvudmannaskap (MoH)

Den 1 maj 2017 upphörde den sociala kvalitetsenheten (SKE) att existera och personalresurser och budget fördelades som en konsekvens av om mellan socialnämnden och äldrenämnden. I KF- budgeten för 2019 har budgeten ytterligare justerats med en personalresurs och äldrenämnden har tillförts 770 tusen kronor.

Budgeten för myndighet och huvudmannaskap är enligt kommunfullmäktiges beslut cirka 46,1 miljoner kronor varav 12,4 miljoner avser enhetens pålägg för overhead/gemensamma kostnader inom sociala omsorgsprocessen. Där finns kostnader för äldre enhetens andel för direktör, stödverksamheter såsom HR, inköp, juridik, ekonomistöd, med flera stödverksamheter och IT-förvaltning samt support för verksamhetssystemet Combine. Kostnaderna för myndighet och huvudmannaskap bedöms för närvarande inte vara i balans med budgeten för 2019 trots omfattande driftinskränkningar av tre årsarbeten, en gruppchef och omorganisering från tre till två grupper under 2018. Det motsvarar en effektivisering på 9 % av det totala antalet tjänster i enheten. I nämndens yttrande över mål och budget begärde nämnden utökad budget med 400 tusen kronor för att täcka äldre enhetens kostnader för sommarvikarier. Detta medgavs inte och fullmäktige har inte heller kompenserat för pris- och löneökningar under 2019. Kommunfullmäktige beslutade att höja personalomkostnads-pålägget (pålägget för sociala avgifter och pension) med 2,45 procentenheter vilket har kompenserats av fullmäktige till cirka 75 %.

Planering pågår sedan hösten 2017 för genomförandet av de förändringar som den nya lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård som trädde i kraft 1 januari 2018. Lagen innebär behov av större flexibilitet och behov av förändrade arbetssätt inom såväl myndighet som hos anordnarna. Arbetet bedrivs i projektform. Projektet saknar finansiering. Utredningsmetoden, Individens behov i centrum (IBIC) införs enligt uppdrag från äldrenämnden 2018, även det projektet saknar finansiering.

Nämndens fokusområden och resultatindikatorer

I tabellen nedan återfinns indikatorer som är beslutade av kommunfullmäktige (KF) och förslag till nämndens indikatorer (N) för 2019.

Övergripande mål	Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021
	Seniorer känner sig trygga och har ett stort inflytande över hur omsorgen och hjälpen utformas. Det finns ett varierat utbud av aktiviteter för god fysisk och psykisk hälsa, självständighet och socialt sammanhang. Nackaborna möts flexibelt, enkelt, snabbt och öppet.	(KF) Antal unika medarbetare inom hemtjänsten som besöker den enskilde under en period om 14 dagar	-	12	12	10	10
		(KF) Andel kunder som sammantaget är nöjda med sin hemtjänst	92	86	75	75	75
		(KF) Andel kunder som sammantaget är nöjda med sitt äldreboende.	82	80	75	75	75
		(N) Andel kunder som upplever en trygg och säker hemgång från slutenvården			90	90	90
		(N) Andel kunder som upplever att de kan påverka hur hjälpen genomförs i hemtjänsten	90	90	90	90	90
		(N) Andel kunder som upplever att de kan påverka hur hjälpen genomförs i särskilt boende.	76	78	80	80	80

Övergripande mål	Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Mål 2019	Mål 2020	Mål 2021
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Seniorer har möjlighet att bo i attraktiva boendeformer och miljöer, enligt sina individuella önskemål. Det finns lättillgängliga mötesplatser som stimulerar till aktiviteter och uppmuntrar till olika former av möten.	(KF) Andel kunder som uppger att de bor på det särskilda boende som de valt.	91	89	93	93	93
		(KF) Andel kunder i särskilt boende som uppger att de är nöjda med de sociala aktiviteter som erbjuds.	64	71	77	77	77
		(N) Andel utförare som erbjuder möjlighet till digitala och resefria möten.	-	-			
		(N) Antal verkställda beslut i dagverksamhet	-	-			
		(N) Antal besök i träffpunkter och mötesplats	-	-			
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Genom ett förtroendefullt samarbete med utförare och företag utvecklar kommunen välfärden för Nackas seniorer. Nackas seniorer har tillgång till attraktiva och anpassade boenden.	(KF) Andel som beviljats särskilt boende och får plats inom 90 dagar.		100	100	100	100
		(N) Andel kunder i hemtjänst som har valt utförare	94	93	95	95	95
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Äldreomsorgen utvecklas utifrån nackabornas behov. Nackas särskilda boenden och hemtjänst håller hög kvalitet. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet tillgodoses genom effektiva rutiner, digitalisering och utveckling.	(KF) Antal kunder som använder välfärdsteknologi inom hemtjänsten.	0	1	80	160	160
		(KF) Nackas äldreomsorg är bland de 10% bästa kommunerna i landet avseende kvalitet och effektivitet.	23	-	23	23	23
		(N) Andel kunder där en riskbedömning för undernäring har genomförts under den senaste 12-månadsperioden.	-	-	90	90	90

Särskilda uppdrag från kommunfullmäktige till äldregruppen

Kommunfullmäktige ger äldregruppen att

- a. ge den enskilde ökat inflytande över när och hur de beviljade insatserna inom hemtjänsten ska utföras.

Konsekvenser för barn

Ärendet medför inga konsekvenser för barn.

Bilagor

Bilaga 1 Check- och ersättningsbelopp

Bilaga 2 Internkontrollplan 2019

Anne-Lie Söderlund
Social och äldredirektör

Birgitta Sandberg
controller
Controllerenheten